

Možnosti testiranja drog v Sloveniji

Simona Šabić
Združenje DrogArt

Konferenca B.A.O.N.P.S.
Ljubljana, 17. 10. 2017

Sodelovanje v mednarodnih projektih

- I-SEE, Project for strengthening information exchange between Italy and South East Europe neighboring countries on New Psychoactive Substances (2015-16)
- RESPONSE, Collect, Analyse, Organize, Evaluate, Share – A Response to Challenges in Forensic Drugs Analyses (pridruženi partner) (2015 - 2016)
- B.A.O.N.P.S., Be Aware On Night Pleasure Safety (2016-2017)

Zgodovina testiranja v Sloveniji (I)

2001:

-prvo laboratorijsko testiranje (NFL) leta 2001 ob smrti, povezani z uporabo ekstazija

2006:

-DrogArt in Stigma postaneta članici ožje mreže EWS (storitev testiranja drog je omogočena znotraj mreže EWS).

Postopno uvajanje testov s hitrimi barvnimi reagenti in laboratorijskih testov (NFL) ob nenavadnih učinkih in reakcijah.

Postopno strukturiranje storitve.

Sofinancira
Evropska unija

DrogArt

Zgodovina testiranja v Sloveniji (II)

2015 – 2016 (I-SEE):

- vzpostavitev točk za sprejem vzorcev psihoaktivnih snovi v drugih slovenskih regijah,
- pogovori o možnostih sprejema vzorcev in testiranja na terenu,
- izdelava smernic za sprejem vzorcev za testiranje in sporočanje rezultatov,
- znatno povečanje števila analiziranih vzorcev,
- evalvacija storitve testiranja in delovanja točk za sprejem vzorcev z vidika uporabnikov storitve.

2016 - 2017 (BAONPS):

- krepitev promocije testiranja,
- vzpostavitev nove sprejemne točke,
- preizkušanje možnosti sprejema vzorcev na terenu po predhodnih dogovorih s Policijo,
- preverjanje mnenj uporabnikov o storitvi testiranja (raziskava in kvizi na terenu),
- izmenjava informacij o različnih metodah in rezultatih testiranja,
- prizadevanja za boljšo sistemsko ureditev področja.

Pomen dobrega sodelovanja med ključnimi deležniki

- Sistemska urejenost storitve testiranja (pomembna vloga predstojnih organov, ministrstev, Policije), dogovori, dovoljenja in ustrezni protokoli: **pravna zaščita** organizacij in strokovnih delavcev, ki so vključeni v izvajanje - problem posedovanja nedovoljenih substanc in tveganje za kazenski pregon (strokovni delavci in uporabniki)
- Sodelovanje različnih služb in strokovnjakov (Policija, NVO-ji, NIJZ, laboratorij/i, Center za zastupitve...)
- Sistem hitre in učinkovite izmenjave informacij in znanj (EWS, mreženje NVO)

Aktualno stanje v Sloveniji

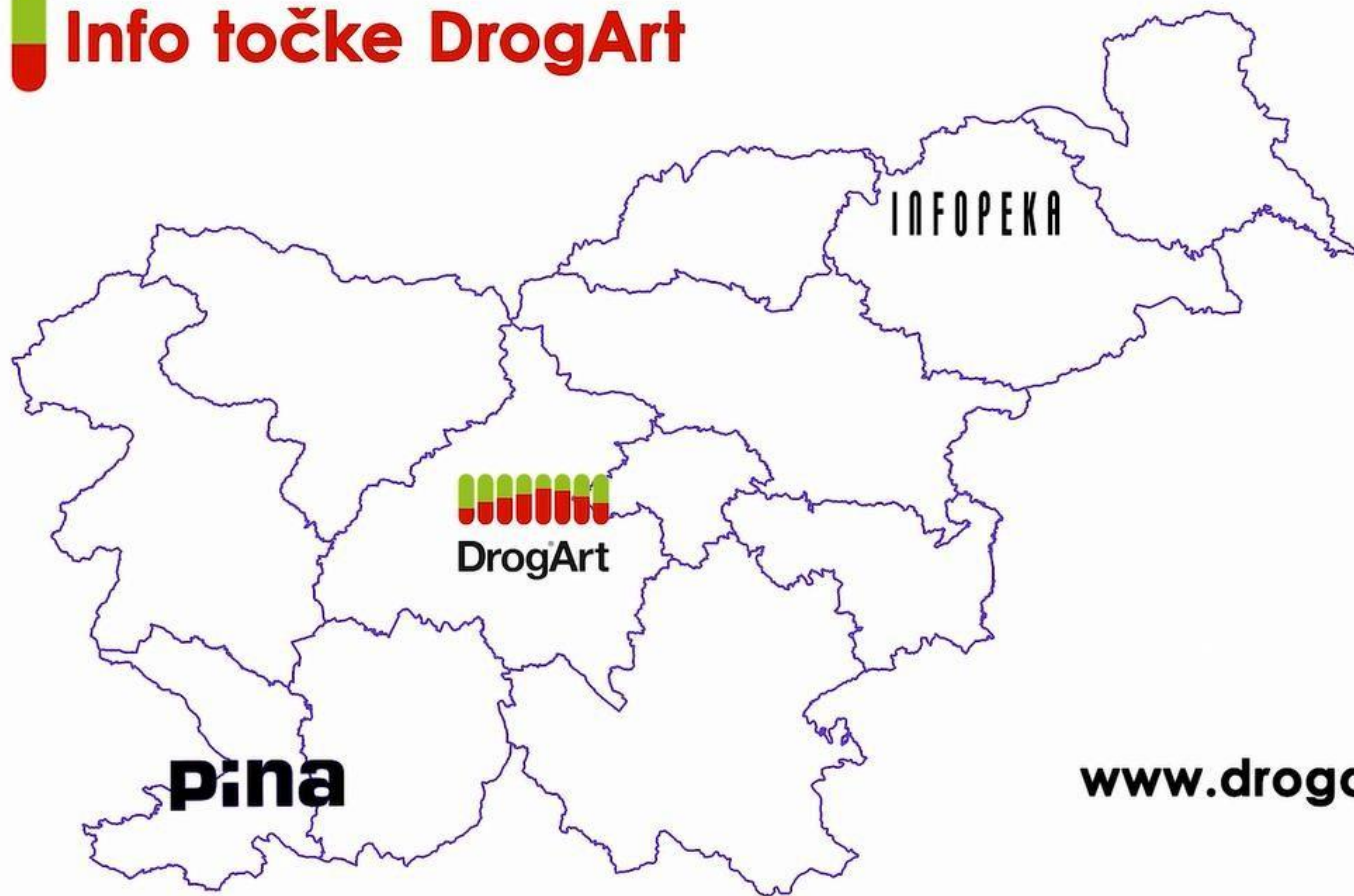
Uporabnikom so na voljo hitri barvni reagenti in brezplačno hitro barvno testiranje v treh **DrogArt info točkah** (DrogArt, PINA in Infopeka).

Sprejem vzorcev v **10 testirnih točkah** za testiranje v Nacionalnem forenzičnem laboratoriju v sodelovanju s Policijo (kvalitativne analize, izjemoma tudi kvantitativne).

Dogovarjanja o **možnosti sprejema vzorcev na terenu in testiranja na terenu**; poskus implementacije postopka sprejema vzorcev na terenu.

Prizadevanja za **sistemsko ureditev testiranja** (izdelano pravno mnenje, iskanje možnih ureditev s pomembnimi akterji).

Info točke DrogArt

www.drogart.org

Sprejemna mesta

www.drogart.org

© SURS

© SURS

Število sprejetih in analiziranih vzorcev v zadnjih letih (vse točke)

2015: 36

2016: 115

(DrogArt infotočka LJ: 89)

2017, do konca septembra: 141

(DrogArt infotočka LJ: 114)

V DrogArt info točko (LJ) so uporabniki najpogosteje prinesli snov kot (do septembra 2017)

ekstazi ... 20 %

kokain ... 15 %

LSD... 9,5 %

3MMC ... 8 %

Ostalo: neznane snovi, ketamin, amfetamin, metilon, 2CB, 1p-LSD, GBL, pcp, 3-meo-pcp, 4-cec, konoplja, tramal, xanax, tobak, kokain+amfetamin

Rezultati testiranja snovi prinešenih v DrogArt info točko (LJ)

(do septembra 2017)

Število analiziranih vzorcev skupaj	114	100%
Rezultat - pričakovana snov	73	64,04%
Rezultat - pričakovana + druga	11	9,65%
Rezultat - druga	12	10,53%
Prinešeno kot neznana snov	15	13,16%
Analiza ni bila opravljena	3	2,68%

Rezultati testiranja snovi prinešenih v DrogArt info točko (LJ) (do septembra 2017)

Vzorec vsebuje NPS... 20 %

Vzorec, ki vsebuje NPS je bil
prinešen kot klasična droga ... 4,5 %

Zaznani NPS: 3-MMC, ketamin, aPVP, 4-MEC, 1p-LSD, 4-CEC, 4-CMC, 2-CB, 3-meo-PCP, etilon, dimetilon, 25c-nBOMe, 25b-nBOMe, tiletamin, 4ClPVP, 4-MEAPB, ketoprofen

Stik z uporabniki, promocija storitve testiranja med uporabniki in osveščanje

Stik z uporabniki na terenu, spletu, v info točkah, dnevnih centrih...

Zagotavljanje **anonimnosti** in **občutka varnosti** (v manjših lokalnih skupnostih je to včasih težje).

Vidik uporabnikov (I)

Glavni razlogi **za uporabo** storitve:

- nezaupanje kakovosti substanc na trgu
- zmanjševanje tveganj
- informiranje pred uporabo

Glavni razlogi **za neuporabo** storitve:

- strah pred tem, da bi policija pridobila podatke o uporabnikih
- izguba anonimnosti
- predolgo čakanje na rezultate

Vidik uporabnikov (II)

Dostopnost testiranja se zdi pomembna 89,2 % anketirancem v programih zmanjševanja škode (n=102) in 93,4 %v nočnem življenju (n=455).

Informiranje uporabnikov o nevarnih substancah in primeseh se zdi pomembno večini anketirancem v programih zmanjševanja škode (95,1 %, n=101) in nočnem življenju (96,9%, n=450).

Kako poteka sprejem vzorca za testiranje?

- Uporabnik prinese psihoaktivno snov v NVOtočko.
- Postopek za sprejem vzorca vsebuje tudi kratko informiranje in posvetovalni pogovor.
- Policija opravi anonimni zaseg.
- Analiza vzorca v Nacionalnem forenzičnem laboratoriju (NFL)–
- Komunikacija rezultata nazaj uporabniku.

Testiranje je povsem anonimno in brezplačno.

Informiranje in svetovanje

- **informiranje** o manj tvegani uporabi,
- **posvetovalni pogovor**,
- informiranje o **možnostih nadaljnjega svetovanja**, dogovor za svetovanje.

Kratek posvetovalni pogovor ob uporabi

Pridobivanje informacij o vzorcu: razlogi za testiranje, nenavadni učinki, posledice uporabe, razširjenost

Pogovor o osebni uporabi, strategijah zmanjševanja tveganj, težavah zaradi uporabe.

Obveščanje uporabnikov o rezultatu

Presoja tveganj za uporabnike na podlagi rezultata komunikacijska strategija obveščanja:

- samo uporabniku, ki je prinesel PAS
- širše obveščanje uporabnikov (www, forum, FB, TW, plakati in letaki v klubih ali drugih lokacijah)
- obveščanje EWS-a (uradno EWSopozorilo)

Ob vračanju po potrebi tudi informiranje o tveganjih in zmanjševanju tveganj.

Vidik uporabnikov (III)

80,2 % anketirancev v programih pomoči (n=101) in 87,6 % v nočnem življenju (n=437) ocenjuje, da je **testiranje drog pomemben prispevek k zmanjševanju tveganj.**

Pomnjenju 85,9 % anketirancev v programih zmanjševanja škode (n=99) in 88,4 % v nočnem življenju storitev (n=441) testiranja **ne spodbuja uporabe drog.**

Izzivi za prihodnost

- Večanje prepoznavnosti testirnih točk v različnih lokalnih skupnostih in osveščenosti uporabnikov o storitvi testiranja ter tveganjih pri uporabi neznanih snovi
- Sistemska ureditev področja testiranja z namenom zagotavljanja pravne varnosti vseh izvajalcev storitve in uporabnikov
- Zagotavljanje hitrejših rezultatov testiranja - pomemben dejavnik motivacije uporabnikov za uporabo storitve in omogočanje hitrih odzivov
- Vzpostavitev kvantitativnih analiz - odgovor na pojav snovi z visoko vsebnostjo PAS
- Razvoj storitve sprejema vzorcev in testiranja na terenu - težje dosegljive skupine uporabnikov, izboljšanje hitrih odzivov na pojav novih drog in nevarnih snovi.

Uporabni viri

Drug Checking Service Good Practice Standards (NewIP)

Drug Checking Consultation and Counselling Guidelines (T.E.D.I.)

Factsheet on Drug Checking in Europe (T.E.D.I.)

Guidelines for Drug Checking Methodology (T.E.D.I.)

Drug checking at music festivals: A how-to guide (ANKORS)

This project has been funded with support from the European Commission.

This presentation reflects the view only of the authors, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Sofinancira
Evropska unija

Prečna ulica 6

1000 Ljubljana

info@drogart.org, simona@drogart.org

+386 (0)1 439 72 70